

บทที่ ๔

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

๔.๑ สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบในปริจเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณ และกลวิธีการโน้มน้าวใจในปริจเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากหนังสือจำนวน ๕ เล่ม อันประกอบด้วยงานเขียนทั้งหมด ๗๘ เรื่อง ที่ได้ตีพิมพ์รวมเล่มจากคอลัมน์ "พระพยอมชี้ทางธรรม" ในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ผลการศึกษาสรุปได้ดังต่อไปนี้

ปริจเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณประกอบด้วยองค์ประกอบทั้งหมด ๖ ประการที่เรียงลำดับกันในปริจเฉท ดังต่อไปนี้

๑. ชื่อเรื่อง

ชื่อเรื่องเป็นประเด็นหลักที่จะเสนอในงานเขียนเรื่องนั้น ๆ มีลักษณะเป็นคำศัพท์เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา และคำศัพท์เกี่ยวกับมนุษย์

๒. แนวความคิดสำคัญ

พระพยอมใช้แนวความคิดสำคัญในการนำเสนอสาระสำคัญของบทความที่ผู้อ่านจะได้อ่าน อันจะกระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจติดตามอ่านเรื่องราวต่อไป อนึ่ง แนวความคิดสำคัญนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ปรากฏอยู่ในบทความเรื่องนั้น ๆ แนวความคิดสำคัญที่ปรากฏเมื่อพิจารณาจากเจตนาปรากฏว่า พบในลักษณะแจ้งให้ทราบ ถามให้ตอบ และบอกให้ทำ

๓. คำทักทาย

พระพยอมใช้คำทักทายเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และนำเคารพศรัทธาแก่ผู้อ่าน คำทักทายนี้มีรูปแบบตายตัว คือ "เจริญพร ท่านผู้อ่าน"

๔. บทนำ

บทนำของเรื่องจะทำหน้าที่นำผู้อ่านไปสู่เนื้อเรื่องหรือเรื่องราวต่อ ๆ ไปในบทความนั้น ๆ ที่พระพยอมต้องการเขียนนำเสนอ โดยบทนำที่ปรากฏมี ๒ ลักษณะ ได้แก่ บทนำที่ขึ้นต้นด้วยสาเหตุของเนื้อเรื่อง และบทนำที่ขึ้นต้นด้วยการแจ้งหัวข้อเทศนา

๕. เนื้อเรื่อง

เนื้อเรื่องเป็นองค์ประกอบส่วนที่ยาวที่สุด เนื้อเรื่องในปริจเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณมีการเรียงเรียงเนื้อเรื่องอย่างเป็นระบบระเบียบ มีเอกภาพ สัมพันธภาพ และ

สารัตถภาพอันตรงตามลักษณะของปริจฉะทุกประการ และเนื้อเรื่องแบ่งออกได้เป็น ๓ ประเด็นใหญ่ ได้แก่ เนื้อเรื่องที่กล่าวถึงปัญหา เนื้อเรื่องที่กล่าวถึงโครงการของวัดสวนแก้ว และเนื้อเรื่องที่กล่าวถึงประวัติชีวิตหรือธรรมประวัติของท่านพุทธทาสภิกขุ โดยเนื้อเรื่องที่กล่าวถึงปัญหาจะกล่าวถึงปัญหา ๔ ประเภท ได้แก่ ปัญหาสังคม ปัญหาการละเลยหลักธรรมขั้นต้นในพระพุทธศาสนา ปัญหาในบวรพุทธศาสนา และปัญหาวัดสวนแก้ว ทั้งนี้จะมีการเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาไว้ในเนื้อเรื่องที่กล่าวถึงปัญหานี้ถึง ๔ กลวิธีด้วยกัน ได้แก่ การเสนอแนะทรรศนะของพระพยอมเอง การอ้างถึงหลักธรรมทางพุทธศาสนา การอ้างอิงบุคคลที่น่าเชื่อถือ และการยกตัวอย่างจากชีวิตจริงของพระพยอมเอง

๖. บทสรุป

บทสรุปนั้นจะปรากฏในทุกปริจฉะ บทสรุปปรากฏถึง ๙ ลักษณะ ได้แก่ บทสรุปที่แสดงทรรศนะพระพยอม บทสรุปที่คลี่คลายประเด็น บทสรุปที่ให้คิดต่อ บทสรุปที่อ้างคำสอน บทสรุปที่กล่าวสรรเสริญบุคคลผู้ทำคุณประโยชน์แก่วัด บทสรุปที่เป็นข้อคิดคำคม บทสรุปที่เป็นเรื่องเล่าครั้งพุทธกาล บทสรุปที่เป็นคำกลอน และบทสรุปที่เป็นพุทธภาษิต

ส่วนกลวิธีการโน้มน้าวใจในปริจฉะการเขียนของพระพยอม กัลยาโณนั้น พบปรากฏมี ๔ กลวิธีใหญ่ ๆ ได้แก่ กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อการโน้มน้าวใจ กลวิธีการอ้างอิงบุคคลที่มีชื่อเสียงเพื่อการโน้มน้าวใจ กลวิธีการอธิบายธรรมะให้เข้าใจง่ายเพื่อการโน้มน้าวใจ และกลวิธีการเล่านิทานที่มีคติสอนใจและเรื่องเล่าครั้งพุทธกาลเพื่อการโน้มน้าวใจ กลวิธีต่าง ๆ เหล่านี้สอดแทรกและปรากฏเป็นส่วนหนึ่งในองค์ประกอบในปริจฉะการเขียนของพระพยอม กัลยาโณ

จากภาพรวมของการศึกษาเรื่ององค์ประกอบกับกลวิธีการโน้มน้าวใจในปริจฉะการเขียนของพระพยอม กัลยาโณ จะเห็นว่าปริจฉะการเขียนของพระพยอม กัลยาโณมีองค์ประกอบตายตัว องค์ประกอบแต่ละส่วนมีความสำคัญในปริจฉะ โดยทำหน้าที่แตกต่างกันไป แต่ทำให้ปริจฉะมีระบบระเบียบ และมีลักษณะเด่นอันเป็นเอกลักษณ์ของรูปแบบงานเขียนของพระพยอม รวมไปถึงการโน้มน้าวใจด้วยกลวิธีต่าง ๆ ที่พระพยอมใช้ ก็นับเป็นลีลาการเขียนเฉพาะตัวของท่าน สะท้อนให้เห็นว่างานเขียนเชิงเทศนาของท่านน่าสนใจ และสามารถโน้มน้าวใจผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

๔.๒ อภิปรายผล

นอกจากผลสรุปข้างต้นที่ทำให้เห็นองค์ประกอบทั้ง ๖ องค์ประกอบ กับกลวิธีการโน้มน้าวใจกลวิธีต่าง ๆ ในบริจเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณแล้ว จากผลการศึกษา ผู้วิจัยสังเกตเห็นประเด็นที่น่าสนใจเพิ่มเติม ดังนี้

๔.๒.๑ บริจเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณที่ผู้วิจัยศึกษามาแล้วมีความแตกต่างจากบริจเฉทการพูดที่เพอร์ซัน (Person, 1993) และ ฉุมพรี เหล่าวิเศษกุล (๒๕๔๗) ได้ศึกษาไว้ในแง่ขององค์ประกอบ เพอร์ซันสรุปว่าบริจเฉทการพูดมี ๕ องค์ประกอบ ได้แก่ คำทักทาย บทนำ เนื้อเรื่อง บทสรุป และบทส่งท้าย แต่ในบริจเฉทการเขียน ผู้วิจัยพบองค์ประกอบทั้งหมด ๖ องค์ประกอบ ได้แก่ ชื่อเรื่อง แนวความคิดสำคัญ คำทักทาย บทนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป ส่วนในแง่ของกลวิธีการโน้มน้าวใจ ทั้งเพอร์ซันและฉุมพรีสรุปว่าในบริจเฉทการพูดนั้นพระพยอมใช้กลวิธีการโน้มน้าวใจ ๓ กลวิธี ได้แก่ การยกตัวอย่าง การอ้างถึงพุทธศาสนาและพุทธภาษิต และการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ แต่ในบริจเฉทการเขียนนั้น ผู้วิจัยพบกลวิธีการโน้มน้าวใจ ๔ กลวิธี ได้แก่ กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อการโน้มน้าวใจ กลวิธีการอ้างอิงบุคคลที่มีชื่อเสียงเพื่อการโน้มน้าวใจ กลวิธีการอธิบายธรรมะให้เข้าใจง่ายเพื่อการโน้มน้าวใจ และกลวิธีการเล่านิทานที่มีคติสอนใจและเรื่องเล่าครั้งพุทธกาลเพื่อการโน้มน้าวใจ จะเห็นได้ว่าในบริจเฉทการเขียนนั้นพระพยอมเสนอกลวิธีการโน้มน้าวใจหลากหลายกว่าในบริจเฉทการพูดเพื่อหวังผลในการเสนอธรรมะผ่านงานเขียนต่าง ๆ ในบริจเฉทการเขียนของท่าน เพราะท่านไม่สามารถสื่อสารกับผู้อ่านได้โดยตรงเหมือนการพูด ดังนั้น ท่านจึงต้องพยายามเสนอธรรมะผ่านงานเขียนด้วยกลวิธีการโน้มน้าวใจกลวิธีต่าง ๆ ให้มากที่สุดเพื่อโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเห็นคล้อยตามความคิดเห็นต่าง ๆ ของท่านนั่นเอง

๔.๒.๒ ผู้วิจัยพบว่า บริจเฉทการเขียนของพระพยอม กัลยาโณเป็นบริจเฉทที่สร้างจากเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมขณะนั้น ท่านใช้เรื่องเล่าเป็นเครื่องมือในการดำเนินเรื่องเพื่อสอนและสอดแทรกธรรมะลงไปในงานเขียนเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาสาระที่ท่านต้องการเสนอได้อย่างถูกต้อง กอปรกับบุคลิกของท่านเป็นผู้ที่มีไหวพริบในการใช้ภาษา จึงส่งผลให้ท่านสามารถใช้กลวิธีการโน้มน้าวใจต่าง ๆ มาสร้างองค์ประกอบในบริจเฉทการเขียนได้อย่างน่าสนใจ เริ่มตั้งแต่ชื่อเรื่องไปจนถึงบทสรุป อนึ่ง เนื้อเรื่องที่ท่านมักเสนอบ่อยครั้งก็คือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ อันเนื่องมาจากบทบาทของการเป็นนักสังคมสงเคราะห์ของท่านนั่นเอง ท่านจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะเสนอปัญหาสังคม เพื่อแสดงทรวงศนะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้น ตลอดจนสอดแทรกธรรมะคำสอนในระดับต้นหรือโลกียธรรมให้แก่ประชาชน

ทั่วไป อันจะเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตแก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี และเหตุที่ท่านสอนธรรมะในระดับโลกีย์ธรรมนี้เพราะท่านเน้นผลในทางปฏิบัติอันเป็นรูปธรรม ท่านมิได้ต้องการสอนธรรมะในระดับสูงหรือโลกุตระธรรมเพื่อหวังให้ประชาชนบรรลุนิพพานดังเช่นท่านพุทธทาส หรือพระพรหมคุณาภรณ์ (พระธรรมปิฎก)

๔.๒.๓ ปรัชญาการเขียนของพระพยอม กัลยาโณใช้รูปแบบของงานเขียนแสดงความคิดเห็นในการเสนอ แต่แท้จริงแล้วผู้วิจัยพบว่า พระพยอมสอดแทรกการโน้มน้าวใจด้วยกลวิธีต่าง ๆ แฝงไว้ในงานเขียนของท่านด้วย อนึ่ง ผู้วิจัยพบประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ กล่าวคือ บทความแสดงความคิดเห็นทั่วไปในหนังสือพิมพ์จะมีจุดประสงค์เพื่อต้องการเปลี่ยนทัศนคติหรือความคิดเห็นของผู้อ่าน เพียงเพื่อต้องการให้ผู้อ่านเห็นคล้ายตามทรรศนะที่ผู้เขียนเสนอไว้ โดยไม่สนใจว่าผู้อ่านจะนำทรรศนะที่ตนนำเสนอไว้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์หรือไม่ แต่งานเขียนแสดงความคิดเห็นของพระพยอมมีจุดประสงค์ที่มากกว่าการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือความคิดเห็นของผู้อ่าน โดยพระพยอมประสงค์ให้ผู้อ่านนำทรรศนะที่ท่านเสนอไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดผลเป็นรูปธรรมด้วย ท่านต้องการเปลี่ยนแปลงทั้งทัศนคติและพฤติกรรมของผู้อ่านไปพร้อม ๆ กัน โดยหลักธรรมที่ท่านนำเสนอขึ้นเป็นสิ่งที่ผู้อ่านไม่สามารถปฏิเสธได้ เพราะการประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่พุทธศาสนิกชนพึงกระทำ และน้อมนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของตน เพื่อการเป็นพุทธบริษัทแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่สมบูรณ์ต่อไปนั่นเอง

๔.๓ ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาองค์ประกอบกับกลวิธีการโน้มน้าวใจในปรัชญาการเขียนของพระพยอม กัลยาโณ ทำให้ผู้วิจัยพบประเด็นอื่น ๆ ที่น่าสนใจ และน่าจะศึกษาวิเคราะห์ได้อีก เช่น

๑. ศึกษาองค์ประกอบกับกลวิธีการโน้มน้าวใจในปรัชญาการเขียนของพระสงฆ์รูปอื่น เช่น พระธรรมปิฎก หรือหลวงพ่อบุญญานันทภิกขุ อาจทำให้เห็นความแตกต่างขององค์ประกอบกับกลวิธีการโน้มน้าวใจของพระสงฆ์รูปอื่นได้ชัดเจนขึ้น

๒. ศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบกับกลวิธีการโน้มน้าวใจในปรัชญาการเขียนเชิงเทศนาของผู้ศึกษารธรรมะกับของพระสงฆ์ว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร